

Advies ontwerpbesluit wijziging Handelsregisterbesluit 2008 e.a.

Dit document bevat de alternatieve tekst van het origineel. Dit document is bedoeld voor mensen met een functionele beperking, zoals slechtzienden en blinden.

De staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
mevr. mr. M.C.G. Keijzer
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 5 oktober 2020

Inhoud van de brief

Geachte mevrouw Keijzer,

Bij brief van 24 juli 2020, ontvangen op 3 augustus 2020, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het ontwerpbesluit tot wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008, het Financieel besluit handelsregister 2014 en het Besluit SUWI ter uitvoering van enkele aan het handelsregister gerelateerde onderwerpen (het 'Besluit').

HET BESLUIT

Bij wet is bepaald dat de griffier van de rechtbank, of in geval van hoger beroep, van het gerechtshof, de onherroepelijke uitspraak inhoudende een bestuursverbod met bekwame spoed aan de Kamer van Koophandel (de 'KvK') aanbiedt en dat de KvK direct overgaat tot het doorhalen van de registratie van de betrokken bestuurder in het Handelsregister. Het bestuursverbod wordt, voor de duur waarvoor het is opgelegd, geregistreerd bij het Handelsregister en geplaatst op een openbare lijst (artikel 29 van de Handelsregisterwet 2007 en artikel 106b, derde lid, van de Faillissementswet).

Het Besluit creëert een grondslag voor het publiceren door de Kamer van Koophandel in het register bestuursverboden bij het Handelsregister van door de rechter in het strafrecht en privaatrecht opgelegde onherroepelijke bestuursverboden. In het Besluit worden regels opgenomen over welke gegevens worden geregistreerd en door de griffier aan de KvK worden toegezonden (het voorgestelde artikel 41a Handelsregisterbesluit 2008).

Daarnaast maakt het Besluit het mogelijk dat ook andere onderdelen van de Staat zich kunnen laten inschrijven in het Handelsregister dan de nu wettelijk al geregelde onderdelen (ministeries en bepaalde dienstonderdelen van ministeries).

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de

ADVIES

1. Inschrijving onderdelen publiekrechtelijke rechtspersonen (ARTIKEL III, onderdeel C van het Besluit)

Het voorliggende Besluit maakt mogelijk dat ook andere onderdelen van de Staat zich kunnen laten inschrijven in het Handelsregister dan de nu wettelijk al geregelde onderdelen. Blijkens p. 18 van de Nota van Toelichting is de in artikel 8, derde lid van het Handelsregisterbesluit 2008 ontstane mogelijkheid tot inschrijven "bedoeld voor de Hoge Colleges van Staat, het Kabinet van de Koning en onderdelen van de rechterlijke macht, zoals rechtbanken en gerechtshoven".

Door de voorgestelde uitbreiding van de mogelijkheden tot inschrijving in het Handelsregister worden belemmeringen weggenomen, die thans door de gerechten worden ervaren bij onder andere de inkoop van auto's en het afsluiten van contracten met nutsvoorzieningen. De Raad is dan ook verheugd met de voorgestelde mogelijkheid dat rechtbanken en gerechtshoven om zich in te kunnen schrijven in het Handelsregister.

Omdat naast de rechtbanken en de gerechtshoven ook andere onderdelen van de Rechtspraak, zoals de landelijke diensten van de Rechtspraak en de Raad voor de rechtspraak, betrokken kunnen zijn bij inkoop dan wel het afsluiten van contracten met nutsvoorzieningen, acht de Raad het wenselijk om aan de opsomming van onderdelen van de rechterlijke macht op p. 18 van de Nota van Toelichting ook 'de landelijke diensten van de Rechtspraak en de Raad voor de rechtspraak' toe te voegen. Zo kan er geen twijfel bestaan dat ook deze onderdelen van de rechterlijke macht in aanmerking kunnen komen voor een KvK-nummer.

Indien en voor zover de aanvrager van een KvK-nummer ook automatisch een BTW-nummer en omzetbelastingnummer van de Belastingdienst krijgt, heeft dit tot gevolg dat ieder kwartaal een nul-aangifte dient te worden gedaan. Dit levert extra werk op terwijl de vraag kan worden gesteld of het doen van een nul-aangifte ieder kwartaal enige toegevoegde waarde heeft. De Raad vraagt zich af of het hebben van een KvK-nummer voor de Rechtspraak-onderdelen losgekoppeld zou kunnen worden van het krijgen van een BTW-nummer en omzetbelastingnummer, indien dit nog niet mogelijk is, zodat de Rechtspraak-onderdelen bij het aanvragen van een KvK-nummer niet direct ook verplicht worden om ieder kwartaal BTW-aangifte te doen.

rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechterlijke zaken zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

2. Gegevens in het Register bestuursverboden (ARTIKEL III, onderdeel F van het Besluit)

2.1 Het voorgestelde artikel 41a Handelsregisterbesluit 2008

In het voorgestelde artikel 41a lid 1 jo 41a lid 2 Handelsregisterbesluit 2008 wordt bepaald dat de griffier verplicht is alle gegevens uit artikel 41a lid 1 bij de uitspraak aan te leveren aan de KvK. Het aan het Handelsregisterbesluit 2008 toe te voegen artikel 41a luidt als volgt:

1. Over een persoon ten aanzien van wie de gegevens zijn geregistreerd, bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de wet of artikel 106b, derde lid, van de Faillissementswet, worden bij het handelsregister de volgende gegevens opgenomen:
 - a. het burgerservicenummer, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer, indien dat aan hem is toegekend;
 - b. een fiscaal identificatienummer van een ander land dan Nederland waarvan hij ingezetene is, indien dat door zijn woonstaat aan hem is toegekend;
 - c. de naam;
 - d. de geboortedatum;
 - e. het geslacht, de geboorteplaats en het geboorteland;
 - f. het adres;
 - g. de datum van aanvang en beëindiging van de registratie;
 - h. de naam en het door de Kamer toegekende unieke nummer, van de rechtspersonen, bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de wet en artikel 106c, tweede lid, van de Faillissementswet;
 - i. het dictum van de onherroepelijke uitspraak, bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de wet en artikel 106b, derde lid, van de Faillissementswet, en
 - j. de datum, het zaaknummer en de vindplaats van de onherroepelijke uitspraak, bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de wet en artikel 106b, derde lid, van de Faillissementswet.
2. Tot het doen van een opgave ter inschrijving van de gegevens, bedoeld in het eerste lid, is verplicht de griffier, bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet en artikel 106b, derde lid, van de Faillissementswet. Artikel 3, 4 en 5 zijn van overeenkomstige toepassing.
3. De in het eerste lid, onderdeel c, d, g en j, genoemde gegevens kunnen door eenieder worden ingezien door publicatie op een openbaar raadpleegbaar register.

2.2 De aan te leveren gegevens (artikel 41a lid 1)

De Raad gaat hierna in op de haalbaarheid van de aanlevering door de griffier van de in artikel 41a lid 1 van het Handelsregisterbesluit 2008 genoemde gegevens.

Het Burgerservicenummer (het 'BSN') (artikel 41a lid 1 sub a Handelsregisterbesluit 2008)

In civiele zaken beschikt de griffie niet standaard over het BSN. Het BSN moet dus apart worden opgevraagd, wat leidt tot enige werklust. Indien het BSN wel door de indienende partij wordt aangeleverd is er geen probleem. In strafzaken betreft beschikt de griffie wel altijd over het BSN.

Het fiscaal identificatienummer (artikel 41a lid 1 sub b Handelsregisterbesluit 2008)

De griffie beschikt niet over het fiscaal identificatienummer. Het fiscaal identificatienummer moet daarom worden opgevraagd, waarschijnlijk bij de Belastingdienst. In het geval van strafzaken dient het nummer worden aangeleverd door de Politie of het Openbaar Ministerie. Dit levert extra werk op voor de griffie. Daarnaast is het de vraag of de rechtbank überhaupt gerechtigd is om deze informatie op te vragen c.q. of de Belastingdienst/de Politie/het OM genegen is deze informatie aan de rechtbank

te verstrekken.

De naam (artikel 41a lid 1 sub c Handelsregisterbesluit 2008)

De naam kan door de griffie worden aangeleverd.

De geboortedatum (artikel 41a lid 1 sub d Handelsregisterbesluit 2008)

De geboortedatum kan door de griffie worden aangeleverd.

Het geslacht, de geboorteplaats en het geboorteland (artikel 41a lid 1 sub e Handelsregisterbesluit 2008)

Het vermelden van het geslacht wordt niet noodzakelijk geacht. Onduidelijk is wat hiervan de toegevoegde waarde is voor de KvK. Uitgangspunt zou moeten zijn dat alleen gegevens vermeld worden die écht noodzakelijk zijn voor het hier beoogde doel. Indien de KvK toch graag het geslacht zou willen weten, kan de KvK zelf een BRP-check doen. De geboorteplaats en het geboorteland kunnen worden aangeleverd door de griffie.

Het adres (artikel 41a lid 1 sub f Handelsregisterbesluit 2008)

Het adres kan door de griffie worden overgelegd. Deze informatie kan worden opgevraagd bij de KvK of het BRP. Nu de KvK al over deze gegevens beschikt, rijst echter wel de vraag of aanlevering hiervan door de griffie echt noodzakelijk en efficiënt is.

Datum aanvang en duur van de registratie (artikel 41a lid 1 sub g Handelsregisterbesluit 2008)

De datum van aanvang en beëindiging van de registratie (artikel 41a lid 1 sub g Handelsregisterbesluit 2008) is uit de uitspraak af te lezen, deze wordt verstrekt aan de KvK (ex artikel 41a lid 1 sub j Handelsregisterbesluit 2008)

De naam en het door de KvK toegekende unieke nummer (artikel 41a lid 1 sub h Handelsregisterbesluit 2008)

Onduidelijk is welk nummer hier wordt bedoeld. Rechtspersonen die worden ingeschreven, krijgen van de KvK een Rechtspersonen Samenwerkingsverbanden Informatie Nummer ('RSIN') toegewezen. Aan de activiteit van een rechtspersoon wordt een KvK-nummer toegekend. De Raad vraagt u om te verduidelijken welk nummer wordt bedoeld.

Nu onduidelijk is welk nummer bedoeld wordt met 'het door de KvK toegekende unieke nummer', is ook niet duidelijk of de griffier over dit unieke nummer beschikt/kan beschikken. De griffie beschikt wel over de naam, dus die kan verstrekt worden.

Het dictum van de onherroepelijke uitspraak (artikel 41a lid 1 sub i Handelsregisterbesluit 2008)

Het overleggen van het dictum van de onherroepelijke uitspraak is zeer onwenselijk. Voor een goed begrip van de uitspraak zal enkel het dictum doorgaans niet volstaan, zodat het in de praktijk alsnog nodig zal zijn om de gehele uitspraak na te zenden, dan wel aan de griffie zal worden gevraagd om een nadere duiding van de uitspraak te geven, hetgeen van een administratief medewerker niet mag worden verlangd. Hierbij dient tevens opgemerkt te worden dat het dictum meer beslissingen kan bevatten dan relevant is voor het registreren van het bestuursverbod. Bovendien vereist het afzonderlijk toesturen van het dictum een extra handeling van de griffie, en betekent dit dus extra werk voor de griffie. Ook vanuit het oogpunt van werkbelasting van de griffie geniet het dus de voorkeur om de gehele uitspraak te sturen en niet enkel het dictum.

Momenteel wordt in de huidige werkwijze de hele uitspraak meegestuurd en dat werkt naar volle tevredenheid. Het heeft dus de sterk de voorkeur om deze werkwijze voort te zetten. Desgewenst kan de KvK zelf het dictum uit de uitspraak kopiëren.

De datum, het zaaknummer en de vindplaats van de onherroepelijke uitspraak (artikel 41a lid 1 sub j Handelsregisterbesluit 2008)

De datum en het zaaknummer zijn te vinden in de uitspraak dus die gegevens kunnen worden aangeleverd.

De vindplaats van de onherroepelijke uitspraak zal pas op een later moment bekend zijn, aangezien de uitspraak niet meteen gepubliceerd wordt.

Ten aanzien van de datum wordt nog opgemerkt dat dit de datum van de uitspraak betreft. Op grond van artikel 106b lid 3 van de Faillissementswet wordt de onherroepelijke uitspraak door de rechtbank (of bij hoger beroep door het gerechtshof) met bekwame spoed aan de KvK verzonden. De uitspraak kan dus pas nadat deze in kracht van gewijsde is gegaan worden verzonden. Ter illustratie: op 24 januari 2019 heeft de rechtbank een bestuursverbod uitgesproken. Op dit moment loopt het hoger beroep nog bij het gerechtshof. Omdat de beschikking nog niet in kracht van gewijsde is gegaan kan de uitspraak dus nog niet aan de KvK verzonden worden.

Stanpunt Raad t.a.v. de aan te leveren gegevens

Gelet op het vorenstaande heeft de Raad principiële bezwaren tegen het verplicht aanleveren door de griffier van het fiscaal identificatienummer, het geslacht en het dictum van de onherroepelijke uitspraak.

De Rechtspraak heeft bezwaren van meer praktische aard tegen het aanleveren van het BSN en het door de KvK toegekende unieke nummer. Wanneer de griffie laatstgenoemde gegevens moet gaan opvragen, zal dit ook geregistreerd moeten worden en in sommige gevallen zal er gewacht moeten worden op de informatie. Dit is niet alleen belastend voor de griffie; dit leidt ook tot vertraging. De verwachting bestaat dat de griffie deze gegevens dan ook niet met de vereiste 'bekwame spoed' naar de KvK zal kunnen verzenden. Voor al deze gegevens geldt dat er geen probleem bestaat als deze worden aangeleverd door de indienende partij, bijv. door het Openbaar Ministerie of de curator. De Raad adviseert om enkel noodzakelijke handelingen bij de griffier te beleggen, het verleggen van niet noodzakelijke handelingen van de KvK naar de griffier is onwenselijk.

2.3 Wenselijke werkwijze voor de aanlevering van gegevens door de griffie aan de KvK

Veel gegevens kunnen uit het uittreksel van de KvK worden gehaald. Het meest praktische lijkt dan ook dat het verzoek van de verzoeker/indienende partij vergezeld gaat van een uittreksel KvK, waarna de griffier het door de verzoeker/indienende partij aangeleverde uittreksel van de KvK, de uitspraak en een informatieformulier² naar de KvK stuurt.

De uitspraak, een uittreksel KvK en een informatieformulier zouden naar het oordeel van de Raad voldoende informatie aan de KvK moeten bieden om tot registratie over te

² Volgens de huidige werkwijze worden al gegevens aangeleverd aan de KvK door middel van een informatieformulier dat bij de uitspraak wordt gevoegd.

kunnen gaan. Mocht de KvK toch nog extra gegevens willen hebben, dan ligt het op de weg van de KvK om die zelf op te vragen. Het opvragen en toezenden van gegevens waarover de griffier geen beschikking heeft, behoort naar de mening van de Raad niet tot de taak van de griffier.

Het spreekt voor zich dat de verstrekking van de gegevens door de griffier aan de KvK op een veilige manier dient te gebeuren, bijv. via veilig mailen.³

De Raad treedt graag met de KvK in overleg over de wijze van aanleveren van de gegevens en over de inhoud van bij de aanlevering van gegevens te gebruiken informatieformulieren.

3. Inwerkingtreding

Ten overvloede merkt de Raad nog op dat artikel 29 Handelsregisterwet 2007 (nog) niet in werking is getreden. In de Nota van Toelichting (p. 3) bij de publicatie inwerkingtreding Stb 2019, 450 wordt de latere inwerkingtreding van (o.a.) artikel II onderdeel K als volgt gemotiveerd:

‘Voor de onderdelen die nader uitgewerkt moeten worden in lagere regelgeving (de artikelen II, onderdelen A, D, E, F, J, subonderdeel 2, K, Qa en III, onderdeel 1, VA en VI) is inwerkingtreding op 1 januari 2020 te vroeg, omdat de betreffende lagere regelgeving nog in voorbereiding is of de uitvoering in de praktijk meer tijd vraagt. Deze onderdelen zullen daarom op een latere datum in werking treden.’

De Raad gaat er vanuit dat artikel II onder K gelijktijdig in werking zal treden met het thans ter consultatie voorgelegde ontwerpbesluit (dat de nadere uitwerking in lagere regelgeving van artikel II onder K betreft).

WERKLAST

Het voorgenomen besluit heeft voor strafrecht geen substantiële verzwaring van de werklast tot gevolg. Voor civiel recht is er wel een verzwaring van de werklast per zaak voorzien, maar gezien het geringe aantal zaken zal deze niet substantieel zijn.

CONCLUSIE

De Raad voor de rechtspraak onderkent het belang van het Besluit. Het Besluit stuit in zijn huidige vorm echter op een aantal bezwaren. De Raad vraagt u daarom om het Besluit op de in dit advies genoemde onderdelen te verduidelijken/aan te passen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Besluit op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke Besluit, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de plaatsing van de definitieve tekst in het Staatsblad.

³ <https://www.rechtspraak.nl/Paginas/veilig-mailen-met-de-rechtspraak.aspx>

Hoogachtend,

H.C. Naves

Voorzitter Raad voor de rechtspraak

BIJLAGE I: WETSTECHNISCH EN REDACTIONEEL COMMENTAAR

ARTIKEL III, onderdeel F van het Besluit

Artikel 41a lid 1 sub e Handelsregisterbesluit 2008

In de ter consultatie voorgelegde versie van het Besluit worden de 'de geboorteplaats' en 'het geboorteland' in het hetzelfde subonderdeel genoemd als 'het geslacht' (artikel 41a lid 1 sub e Handelsregisterbesluit). Het komt de Raad logischer voor om 'de geboorteplaats' en 'het geboorteland' in hetzelfde subonderdeel van artikel 41a lid 1 Handelsregisterbesluit 2008 te noemen als 'de geboortedatum' (artikel 41a lid 1 sub d Handelsregisterbesluit 2008). De Raad adviseert om 'de geboorteplaats' en 'het geboorteland' te verplaatsen naar artikel 41a lid 1 sub d Handelsregisterbesluit 2008.

Artikel 41a lid 1 sub f Handelsregisterbesluit 2008

De Raad adviseert om het begrip "adres" te verduidelijken, bijvoorbeeld door het gangbare "het adres waarop hij in de basisregistratie personen is ingeschreven" te gebruiken.

Artikel 53a sub a Handelsregisterbesluit 2008

In het voorgestelde nieuwe artikel 53a van het Besluit is sprake van de minister van Veiligheid en Justitie: hier zal worden bedoeld de minister van Justitie en Veiligheid.